

De Botín a Borbó

L'anomenada doctrina Botín és la interpretació de la llei favorable als poderosos que s'invocarà per estalviar el judici a Cristina de Borbó.

El cas *Urdangarin-Borbó* ja arriba al final de la instrucció judicial. Amb l'interrogant de si la germana del rei, Cristina, s'haurà d'asseure al banc dels acusats o no, i si és que sí, si serà jutjada o se'n podrà deslliurar abans de començar la vista oral. De moment, no hi res clar.

Al banc dels acusats. Com és conegut, el jutge José Castro imputà Cristina de Borbó per la possible responsabilitat en dos delictes: blanqueig de capitals i complicitat en frau fiscal. La fiscalia va recórrer a l'Audiència Provincial perquè considerà que la germana del rei espanyol actual –aleshores filla del monarca anterior– no era responsable de cap de les dues irregularitats. El divendres 7 de novembre la instància judicial superior va resoldre que la Borbó continuava imputada per complicitat en delictes fiscal. I això no significa que sigui automàticament acusada i que per això s'hagi d'asseure inexorablement al banc dels acusats, tal com molta gent ha entès.

Estrictament, només se li va mantenir la imputació. A partir d'aquell moment el responsable de la instrucció, Castro, pogué prosseguir i entrar en una altra fase. A la de demanar –i això va fer la setmana passa– a les parts acusatòries –ministeri públic, que és la fiscalia; acusació particular, que és l'Advocacia de l'Estat; i l'acusació popular, el sindicat ultradretà Manos Limpias– que concretin en el termini de deu dies les acusacions per a cada un dels imputats, és a dir, que especifiquin els delictes que al seu entendre haurien comès i la petició de càstig corresponent per a cada falta. Un pic formalitzat aquest requisit, el jutge demanarà a les defenses que elevin les seves conclusions. Amb tot a la mà, i després d'haver-ho

estudiat, aleshores Castro emetrà una interlocutòria mitjançant la qual ordenarà l'obertura de la vista oral.

Se sap que el ministeri fiscal i l'Advocacia de l'Estat no presentaran càrrecs contra la Borbó en les seves conclusions. Malgrat que l'Audiència ha assegurat que hi ha prou raons per mantenir la sospita que la germana del rei podria haver delinquit, ni una part ni l'altra la voldran acusar. Es coneix que serà així perquè aquest és el paper que han assumit durant tota la instrucció. De fet, com és conegut, la Fiscalia Anticorrupció esdevingué

La defensa de la germana del rei espanyol farà tot el possible per evitar que sigui jutjada, invocant la doctrina Botín. Però no és gens clar que ho aconseguirà.

fàctica defensa de Cristina quan s'oposà aferrissadament a la imputació per part del jutge. És més, Pedro Horrach i Castro, antics amics, s'han allunyat personalment i han discutit per raó del tractament dispensat per part de cadascun a la Borbó. Encara que el representant del ministeri públic s'enfadi molt quan se li diu que ha actuat més com un defensor de la germana del rei que com un acusador, i argüeix sempre que la seva feina no és acusar sinó cercar la veritat, certament ho ha semblat bastant, un defensor. No sols això, sinó que ha desplegat un ampli ventall d'invectives contra Castro, en els recursos que ha interposat, menyspreant les raons adduïdes pel jutge per imputar-la. En conèixer que l'Audiència superior apreciava prou raons perquè Cristina continués imputada per possible complicitat en delictes fiscal, Horrach va quedar bocabadat. "Ha estat una sorpresa per a tothom, ningú no s'ho esperava", declarà.

L'estupegació fiscal és el resultat d'un canvi en l'ànim dels jutges, explica un advocat mallorquí especialitzat en dret penal, consultat per aquest setmanari: "Avui tots són conscients que tenen una gran responsabilitat per evitar que Espanya es converteixi en una mena d'Itàlia de la *tangentopoli* i, per tant, es miren amb molta cura tot aquest tipus de casos". I amb això, el·lípticament, dóna a entendre que fa uns anys hauria estat impensable que Cristina de Borbó continués imputada i que fins i tot pogués arribar a ser processada.

El fiscal, però, no s'atura en la seva croada defensora. La setmana passada a Palma s'especulava amb la possibilitat que presentés un recurs desesperat contra la decisió de l'Audiència –una súplica perquè reconsiderés la seva decisió. Aquest recurs, però, cas de ser presentat, no sembla que tingui gaires opcions de prosperar.

Si Horrach no té sort davant l'Audiència i el procés segueix, l'única part que presentarà càrrecs i petició de pena contra Cristina serà l'acusació popular, representada pel sindicat ultra Manos Limpias, la qual, segons s'ha filtrat a la premsa local, demanarà un càstig per a Borbó en grau màxim, és a dir, entre 5 i 10 anys de presó. Amb posterioritat, les defenses de tots els imputats eleva-

ran al jutge les respectives raons i, un pic satisfeta aquesta última passa, Castro podrà donar per conclòs el procés d'instrucció.

La doctrina Botín. Quan el ja desaparegut poderós banquer Emilio Botín, president del Banc de Santander, va ser jutjat per presumptes delictes relacionats amb la comercialització pel seu banc d'un producte opac a Hisenda, els magistrats que l'havien de jutjar acceptaren la petició de la defensa que argumentava que, com que no hi havia cap petició de pena per part de l'acusació particular ni del ministeri públic, no se'l podia jutjar ni condemnar només a partir del que volia l'acusació popular, perquè no era part ofesa directament. El tribunal va acceptar tan peculiar tesi. En el cas de la germana del rei, el delicte és de naturalesa fiscal i, per tant, qui hauria d'acusar seria l'Advocacia de l'Estat –com a suposada defensora de la Hisenda general– o bé el ministeri públic. Com que en cap dels dos casos no hi haurà acusació, aleshores l'única petició de pena provindrà de Manos Límpias, que és l'acusació popular. Talment com passà amb Botín.

L'Audiència de Palma no es va voler mullar respecte a si calia aplicar o no la famosa doctrina. Ho deixà en mans del jutge instructor. Ara, el recurs desesperat de la fiscalia pretén –si és que finalment el fiscal el por presentar– que aquesta instància s'autorectifiqui i avaluï que en aquest cas s'ha d'aplicar la mateixa benvolença que amb el banquer. Si no accepta el recurs –o no fos presentat– la responsabilitat seria exclusivament de Castro. Ell decidiria si cal aplicar-li la doctrina Botín o no. Les fonts consultades donen per descomptat que “l'obligarà a presentar-se davant del tribunal a la vista oral”, perquè no seria lògica una altra cosa tenint en compte tot el que ha passat durant la instrucció. Però, malgrat que s'assegués al banc dels acusats, tota una altra cosa seria que finalment fos jutjada. De fet, Botín també hagué de fer acte de presència davant dels magistrats que l'haurien d'haver jutjat. Però els seus defensors, en les qüestions prèvies que se solen resoldre abans de començar un judici, argumentaren allò ja explicat i el

Castro haurà de decidir si obliga Cristina de Borbó a asseure's al banc dels acusats o no.

banquer quedà exonerat en el mateix moment de tota culpa. En cas que Cristina hagi d'aparèixer a Palma per asseure's davant d'un tribunal, amb tota certesa els defensors –Miquel Roca i el seu bufet– demanaran, en el torn de les incidències prèvies, que se li apliqui l'anomenada “doctrina Botín” i Cristina de Borbó pugui marxar lliure de culpa.

Hi ha, però, una altra opció i és que, en efecte, s'hagi de presentar davant dels magistrats que l'haurien de jutjar i que, quan Roca i els seus col·legues demanin l'aplicació de l'esmentada generositat judicial, els

jutges s'hi neguin invocant –com fan alguns especialistes en dret, magistrats inclosos– que el bé comú –la Hisenda pública– ha estat afectat negativament, la qual cosa legitima a bastament proseguir amb el judici oral encara que sigui només a partir de l'acusació popular. Cal tenir present que es tracta de doctrines, no de jurisprudència. Per tant, sotmeses a interpretacions no sempre coincidents.

En qualsevol cas, del *cas Urdagarin-Borbó* encara no se n'ha escrit el darrer episodi.

Miquel Payeras